

[Bendix.]

administrative og økonomiske funktioner og de mange tekniske funktioner.

Men det er endvidere et mål i forbindelse med den højere og videregående uddannelse at give et løbende tilskud til den samlede undervisningssektor af højtuddannede og velkvalificerede lærere og forskere, sådan at såvel kvantitet som kvalitet inden for det samlede uddannelsesvæen kan vedligeholdes og eventuelt udbygges, måske specielt hvad angår kvaliteten. Det vil altså sige, at de mange institutioner, som falder ind under begrebet højere og videregående uddannelser, først og fremmest har den opgave at varetage en række behov, som samfundet ønsker tilgodeset, og det er i lyset af dette, disse institutioners udvikling og forholdene på disse institutioner skal ses.

Jeg vil i den forbindelse fremdrage, at det er bemærkelsesværdigt og foruroligende, at direktoratet for gymnasieskolerne og HF her for kort tid siden har kunnet meddele, at det er sådan på nuværende tidspunkt, at en cand. mag.-uddannelse f. eks. ikke længere er nogen garanti for, at man kan få ansættelse i gymnasieskolen. Direktoratet for gymnasieskolerne og HF og formentlig gymnasierne bedømmer udviklingen i det faglige niveau for dem, som søger og får embedseksamen ved universiteterne, sådan, at gymnasierne og direktoratet for gymnasieskolerne og HF må foretage en selvstændig bedømmelse af det faglige niveau, før man kan ansætte folk i gymnasieskolen. Dette var for et par år siden aldeles utænkeligt, og det er bemærkelsesværdigt, at det er blevet sagt direkte offentligt og ud ad vinduet.

Dette skal jeg bruge som udgangspunkt for at gøre et par bemærkninger om de forskellige midler, som skal anvendes for at nå de mål, der i korthed er skitseret. Af mere overordnede midler vil jeg først nævne den høje faglige kvalitet i uddannelserne på de institutioner, der her er tale om, og vi får nok anledning såvel i dag som i morgen til at diskutere, hvad høj faglig kvalitet egentlig er, og om det nærmere kan bestemmes, hvad det er for noget, og det vil jeg hævde, at det kan det. Jeg husker fra debatten forleden dag, at hr. Morten Lange stillede sig uhyre skeptisk og tvivlende over for, at folketinget og regeringen kunne fastlægge,

hvad man ville forstå ved en høj faglig kvalitet. Rent faktisk er det jo sådan, at i en lang række eksamensbekendtgørelser, som undervisningsministeriet har udstedt i årenes løb, er der i og for sig ganske præcise definitioner af, hvad man forstår ved høj faglig kvalitet i forbindelse med de bekendtgørelser om eksamensordninger, som er udstedt på en lang række uddannelsesområder. Dette får vi utvivlsomt lejlighed til at diskutere mere i morgen, hvor vi skal have første behandling af lovforslaget om Ålborg universitetscenter.

Det næste middel, jeg vil nævne, er en økonomisering med materielle ressourcer i videste forstand, og det sidste er en økonomisering med menneskelige ressourcer i videste forstand, og her tænkes altså såvel på læreres som på studerendes ressourcer. Det vil sige, at denne økonomisering må føre til en dybtgående analyse og diskussion af tidsanvendelsen inden for de højere og videregående uddannelser, og det fører os over i den almindelige effektiviseringsdiskussion, som også ligger os overordentlig stærkt på sinde.

Der er en lang række forhold, som er underliggende i forhold til de skitserede mål og midler, og jeg skal prøve på at fremdrage nogle af dem og knytte nogle kommentarer til dem, det drejer sig også om en række af de forhold, som ministeren i sin redegørelse har fremdraget.

Der er for det første spørgsmålet om behovsbedømmelsen. Det forekommer måske ikke umiddelbart som nogen politisk opgave at foretage denne behovsbedømmelse. Hvor stort et behov har samfundet i allervideste forstand, altså samfundets offentlige såvel som private sektor, for højt uddannet arbejdskraft? Det er vel ikke, vil mange sige, noget, der politisk skal fastlægges. Og det er det nu nok alligevel. Hvis man læser alle de mange dokumenter, som er baggrund for denne debat, så fremgår det tydeligt af alle bemærkningerne om prognoser, om bedømmelse af behov osv., at det er noget, som sidst og sluttelig ikke kan gøres teknisk på en særlig tilfredsstillende måde; derfor må der selvfølgelig være et teknisk underlag for en fastlæggelse af, hvad det er for et behov, man vil acceptere. Men sluttelig bliver det en politisk beslutning, hvor stort man mener behovet for længerevarigt uddannede egentlig er i samfundet.